



Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de erroribus Pelagianorum, de gratia, de iustificatione & merito,
de virtutibus theologicis & quatuor cardinalibus, ac de ineffabili mysterio
incarnationis

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniae Agrippinae, 1671

§. III. Alia argumenta solvuntur

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77177)

caloria: Ergo nequeunt à nobis amari immediatè A
ratione sui, sed solum mediata, & ratione alicuius effectus ab illis producti; ea enim ratione debeat amari, quā nobis convenientia sunt, unde si solum mediata sunt convenientia, non possunt amari immediatè, nec consequenter sperari: Sed Deus à nobis supposito distinguitur: Ergo non potest à nobis immediatè sperari, sed mediata solum, mediante scilicet visione beatifica, per quam à nobis possit detur.

Denique obiectum spei est primum in patria à Deo conferendum: At hoc non est Deus, sed visio: Ergo visio, & non Deus, est obiectum spei. Minor probatur: Primum nobis in patria conferendum, est effectus nostrorum meritorum: B
Sed solum visio, & non Deus, potest esse meritum nostrorum effectus: Ergo visio solum, & non Deus, est primum nobis conferendum.

Ad primam, nego Antecedens: ad cuius probationem, distinguo Antecedens: quod amatur amore concupiscentiæ, amatur propter aliud, ly propter dicente finem cuius gratia, nego Antecedens: ly propter dicente finem cui, seu subiectum per alterum perficiendum, concedo Antecedens: Deum autem sic amare, non est uti Deo, neque illi ad nos ordinare: sed nos ad Deum, ut per ipsum perficiendos.

Explicatur, & magis illustratur hæc solutio. Duplitter possumus ferri in aliquid amore concupiscentiæ: Primum propter nos ipsos, ut quando cibum & potum ad vitam nostram conservationem appetimus: hoc modo fatemur Deum non nisi, C
perverse amari posse, quia cum ipse sit finis ultimus omnium, non potest in illud tanquam in finem ordinari. Secundò possumus aliquid amare, non quidem propter nos, sed nobis, ita ut nos ipsi non habeamus rationem finis, sed tantum subiecti, cui illud quod amamus, conveniat & applicetur: ut cum proximo exoptamus beatitudinem; certum enim est, ipsam in eum non referri tanquam in finem, cum ipse proximus potius ad eam ordinetur & referatur: & similiter cum Pater in Divinis dedit nobis Filium suum, certum est ipsum Patrem noluisse nos ipsos esse finem sui amoris & donationis, sed potius ipsum. Pari modo, quando per spem ferimur in Deum tanquam in bonum nostrum, seu amor concupiscentiæ, non referimus Deum in nos ipsos tanquam in finem (esset enim hæc ordinatio perversa) sed tantum eum nobis exoptamus: quod non potest esse perversum, cum licitum sit & honestum, Deum sibi & animæ suæ diligere. Deinde quando per spem Deum nobis ipsis diligimus, non diligimus eum propter commodum aliquod distinctum à Deo, quod nobis ab ipso proveniat (sic enim perverse diligeretur, nempe propter donum aliquod creatum) sed diligitur propter increatam bonitatem suam, quatenus nobis applicatur: hæc enim bonitas increata est summum bonum nostrum; ideòque amor ille concupiscentiæ non potest esse vitiosus, cum in aliquid aliud à Deo non feratur, sed solum in ejus increatam bonitatem nobis conjunctam & applicatam.

Ad secundam distinguenda est Major: obiectum spei debet esse futurum, in se, nego Majorem: in se, vel in sui assecutione, concedo Majorem: & concessa, vel distincta Minori, nego Consequentiam. Vel secundò distinguo Majorem: Obiectum spei est bonum futurum, ita ut futurum sit ratio formalis obiecti, aut ad illam

pertineat, nego Majorem: ita ut sit modus, vel conditio obiecti, concedo Majorem, & Minorem, & nego consequentiam. Sicut enim esse non visum, non attingitur à fide prius & per se, quia non est ratio formalis, sed tantum conditio, vel modus intrinsecus in obiecto fidei, quod est veritas prima revelans; ita ratio futuri, vel non habiti, attingitur à spe per se primò, sed tantum secundariò, quia non est ratio formalis specificativa illius, sed tantum conditio ad illam necessariò requisita, aut modus intrinsecus obiecti illius.

Ad tertiam nego Minorem: delectatio enim seu fructus patriæ, est primariò de Deo, & secundariò tantum de visione beatifica, ut in Tractatu Difi. de beatitudine ostendimus, & plura argumenta in contrarium, quæ ibidem videri possunt, dissolvimus.

Ad quartam nego Antecedens: illa enim quæ à nobis possideri possunt, et si supposito distinguantur, sunt nobis immediatè bona: quæ possessio seu unio immeditationem boni non impedit, sicut neque unio inter subiectum & formam impedit quominus forma sit immediatè conveniens materiæ: unde licet Deus non jungatur, nec possideatur ab animæ beata, nisi mediante visione beatâ, non sequitur quod non sit bonus illi immediatè, subindeque obiectum primum & immediatum spei in via, & delectationis in patria.

Ad ultimum, variis omisiss solutionibus, dicendum est, quod primum duo habet, nempe quod conferatur intuitu meritorum, & quod sit meritum effectus: primum habet Deus ratione suæ bonitatis, ob quam est summum bonum nostrum, quod nobis confertur intuitu meritorum: secundum non verò convenit illi ratione sui, & in se, sed sui in possessione, quæ à meritis causatur; non enim requiritur, bonum quod confertur in primum, causari à meritis, sed sufficit, si illius possessio causetur: merita enim militis v. g. cui confertur equus in primum, non causant equum, etiam moraliter, sed solum possessionem equi. obiectum ergo spei est primum, quantum ad rationem boni in primum importatam, non quantum ad rationem effectus, quæ secundariò tantum, vel de connotato, in obiecto spei importatur.

§. III.

Alia argumenta solvuntur.

Contra secundam partem ejusdem conclusionis 37.
Enis, in qua diximus beatitudinem formalem, seu visionem beatam, non ingredi, etiam partialiter & inadæquate obiectum formale quod spei Theologicæ, obijci potest primò: Deus est obiectum spei, ut summum bonum nos beatus: Sed prout nos beatus includit beatitudinem formalem, & possessionem sui, tanquam rationem formalem beandi: Ergo beatitudo formalis ingreditur obiectum spei formaliter, & non per modum conditionis.

Secundò: Deus est obiectum spei, prout nobis conveniens, & se nobis communicans, & conferens felicitatis commodum: Sed prout sic, includit collationem felicitatis, quæ in visione consistit: Ergo visio in obiecto formali spei, inadæquate saltem & partialiter includitur.

Tertiò, Deus ut possideendus includit formali.

ter possessionem sui: Sed ut possidendus, est obiectum spei: Ergo ut obiectum spei formaliter includit sui possessionem, subindeque formalem beatitudinem.

40. Quarto, Visio beata est bona & ardua, consequibilis vi omnipotentiae divinae: Ergo ut quod attingitur à spe, & non solum per modum conditionis in obiecto eius importatur.

41. Denique, Obiectum formale spei est ultimus finis creaturae rationalis: At beatitudo formalis, quae est visio, & beatitudo obiectiva, quae est Deus clarè visus, non sunt duo fines, sed unus: Ergo ex illis constituitur obiectum formale quod spei in via, & delectationis seu fruitionis in patria.

42. Ad primum respondeo, quod cum beatitudo sit duplex, una formalis, & alia obiectiva, beate (quod idem est ac facere seu constituere beatum) sumitur dupliciter, obiectivè scilicet, tanquam bonum satiativum appetitui, & formaliter, tanquam possessio illius boni: primam convenit Deo, ratione suae bonitatis, secundam autem, ratione visionis. Unde in forma Major distinguenda est: Deus est obiectum spei ut nos beans, beatitudine obiectiva, & tanquam bonum satiativum appetitui, concedo Majorem: ut nos beans beatitudine formali, & ut per visionem possessus, subdistinguo, si ly *ut*, denotet conditionem, concedo Majorem: si autem deaotet rationem formalem, nego Majorem: & sub eadem distinctione Minoris, nego Consequentiam.

43. Ad secundum dicendum, quod in Deo, ut se communicante, duo importantur, nempe bonum communicatum, & ipsa actualis communicatio, quae in unione Dei cum intellectu per modum verbi, & in visione creata consistit. Deus ergo, ut nobis communicatus, est obiectum spei, communicatione in obliquo, per modum conditionis ingrediente; non in recto, & per modum formae. Unde ad tertium, concessa Majori, distinguo Minorem: Deus ut possidendus est obiectum spei, ly *ut*, dicente conditionem, concedo Minorem: dicente rationem formalem, nego Minorem, & Consequentiam.

44. Ad quartum, concessa Antecedente, distinguo Consequens: visio beata à spe attingitur ut quod, tanquam obiectum primum, nego consequentiam: tanquam secundarium, concedo consequentiam: sicut enim alia bona sperantur à Deo secundariò in ordine ab beatitudine; sic visio, considerata ut quod, potest actum spei terminare, non tanquam obiectum primum, sed tanquam secundarium.

45. Ad ultimum respondeo, quod quamvis beatitudo formalis, & obiectiva, non faciant nisi unicum finem totalem, quia tamen ipsa beatitudo formalis est aliquid creatum, per se ordinatum ad beatitudinem obiectivam, non pertinet ad obiectum formale quod spei, quia est contra rationem obiecti formalis, ordinari ad aliquid ulterius, & contra rationem virtutis Theologicae, respicere primariò aliquid creatum. Quamvis ergo concedatur, unico & eodem actu spei hic in via, & unico actu fruitionis in patria, posse attingi beatitudinem formalem & obiectivam, adhuc tamen salvatur beatitudinem attingi tantum ut obiectum secundarium, quia scilicet est aliquid creatum; & ulterius ordinatum. Neque repugnat, quod eodem actu attingatur primariò & in recto obiectum formale, & secundariò, ac in obliquo obiectum materiale & secundarium; maxime

A quando illud est connexum cum formali, sicut attingit in opposito.

ARTICULUS III.

Quanam sit ratio formalis sub qua, sensus obiectum motivum, spei Theologicae?

S. I.

Referuntur sententiae, & vera eligitur.

IN huius difficultatis resolutione Auctores in varias dividuntur sententias, quas tamen tres praecipuas reduci posse existimo. Prima docet, arduitatem esse rationem formalem sub qua spei Theologicae, illam à charitate distinguere. Sic videntur sentire Paludanus, Richardus & D. Bonaventura, & in hac Cajetanum inclinare dicit Aravius. Secunda asserit rationem formalem sub qua spei, esse bonitatem obiecti sperati, non secundum se, sed ut relata ad personam speratam, hoc est, ut illi convenientem & commodam. Ita Scotus, Suarez, Granado, & alii ex Recentioribus, qui tamen hanc sententiam in varios explicandi modos dividunt. Tertia existimat omnipotentiam Dei, ut auxiliantem, esse rationem formalem sub qua, seu obiectum motivum spei, sicut veritas prima, ut revelans & te-gnificans, est obiectum formale sub quo fidei, ut disputatione 1. ostendimus. Hanc tenent communiter Thomistae cum Angelico Praeceptore, locis mox citandis, quos sequuntur Vazquez, Turrrianus, Meratius, Malderus, & alii. Cum quibus Dico, rationem formalem sub qua spei, esse omnipotentiam divinam, sive Deum ut auxiliantem; non verò arduitatem obiecti sperati, vel eius bonitatem, ut nobis convenientem, & amabilem amore concupiscentiae.

Hanc conclusionem expressè docet D. Thomas variis in locis, praesertim in quaestionibus disputatis, quæst. unica de spe art. 1. ubi hac scribit, *Spes adipiscendi vitam aeternam habet duo obiecta, scilicet ipsam vitam aeternam, quam quis sperat: & auxilium divinum à quo sperat: sicut etiam fides habet duo obiecta, scilicet rem quam credit, & veritatem primam cui correspondet. Fides autem non habet rationem virtutis, nisi inquantum inheret testimonio veritatis primae, ut ei creditur quod ab ea manifestatur, secundum illud Genes. 15. Credidit Abraham Deo, & reputatum est ei ad iustitiam: unde & spes habet rationem virtutis, ex hoc ipso quod homo inheret auxilio divinae potestatis ad consequendam vitam aeternam. Et paucis interpositis addit: Sic igitur sicut obiectum formale fidei est veritas prima, per quam, sicut per quoddam medium, assentit his quae dicuntur: ita obiectum formale spei est auxilium divinae pietatis & potestatis, propter quod tendit motus spei in bona separata, quae sunt materiale obiectum spei. Idem docet art. 4. ubi ait: Spei, secundum quod est virtus Theologica, obiectum formale est auxilium divinum, cui inheretur. Ecce quæst. 17. art. 1. sic habet, Inquantum speramus aliquid ut possibile nobis per divinum auxilium, spes nostra attingit ad ipsum Deum, cuius auxilio innititur. quæ testimonia adeò clara & aperta sunt, ut merito miretur Ripalda, esse aliquem de mente S. Doctoris dubitantem.*

Adres